

per l'estima i la consideració que totes les persones i entitats implicades tenien cap a l'obra del personatge. Certament, però, la polèmica va propiciar que tots els compromisos que ja havíem lligat mesos abans s'enfortissin i les entitats, museus, editorials, i persones implicades s'abanderessin d'haver apostat per Viladot des d'un primer moment. Ara ja només quedava que el 2022 anés seguint el seu curs i tots els projectes emparaulats i treballats es materialitzessin. El centenari es va idear amb un centre evident, Agramunt. Des de la trinxera del poeta s'havia d'irradiar la seva obra cap a l'exterior i no pas al contrari. Sense Agramunt, Viladot no es pot concebre i reivindicar allò local ens permetia utilitzar el poble de trampolí per portar el creador arreu. La programació expositiva de la Fundació Viladot es va veure sobrepassada per totes les iniciatives que van generar-se al mateix municipi amb les complicitats de col·lectius de dones i infants, entitats de cultura popular, musicals, de lleure, agrícoles i un llarg etcètera de persones a títol individual i de institucions com el propi Ajuntament d'Agramunt, la fundació veïna dedicada a Josep Guinovart o la mateixa biblioteca del poble que porta per nom el del protagonista d'aquest escrit. I, paral·lelament a la festa agramuntina, constants, els homenatges arreu: exposicions a Barcelona (Fundació Vila Casas), a París (Centre d'Estudis Catalans), Lleida (Institut d'Estudis Ilerdencs, Arxiu històric de la ciutat de Lleida, Seu Vella), Tàrraga (Festival Embarrat de creació contemporània, Sala Marçà, Museu Comarcal de l'Urgell), Cervera (Museu Comarcal de la Segarra) o l'Espuga de Francolí (Museu de la Vida Rural), entre d'altres. I, per reivindicar la faceta de Viladot com a escriptor, la complicitat de les editorials que van fer realitat, entre d'altres, els següents llibres: *Somni d'un apotecari d'estiu* (Comanegra); *Memòria de Riella, Cantates Fugues i colls de la Baralla; Espistolari Viladot-Vallverdú*, a cura de Joan Ramon Veny; i la trilogia del *Poema de l'Home* (Pagès editors); *Guillem Viladot o el desfici pel jo*, de Teresa Ibars (Fonoll); *Som a Riella*, a cura de Joan Puig (Ajuntament d'Agramunt); *Ruth*, traduït a l'anglès per Louise Johnson (Fum d'estampa Press); *Portes velles. Metàfores del dibuix i la paraula* (Centre de recerques de les Terres de ponent)... Totes aquestes reivindicacions viladotianes, i totes les que ens queden per explicar, també van generar el reconeixement acadèmic i institucional, de manera que es va derivar de l'efemèride un simposi internacional organitzat per la Càtedra Màrius Torres a la Universitat de Lleida i la conseqüent signatura d'un conveni de col·laboració entre la UDL i la Fundació Viladot. Conveni al qual també s'hi han d'afegir, com a fer testimoni de la vàlua artística del creador agramuntí, els signats amb el Museu d'Art Jaume Morera de Lleida i amb el Museu Nacional d'Art de Catalunya. Més enllà de cronologies màgiques com la que va fer que l'any 2022 el nostre creador de Riella celebrés els 100 anys, ara cal seguir reivindicant l'evident: Guillem Viladot és una figura clau de l'art, la cultura i la literatura del país.

Pau MINGUET

Fundació Guillem Viladot – Lo Pardal

Aula Carles Riba, 25 anys de continuïtat (1998-2023). — Des de la seva creació a principis dels anys setanta pels departaments de Filologia Catalana i Filologia Grega de la Universitat de Barcelona, i sobretot des de l'inici de la seva segona època el 1998, l'Aula Carles Riba (ACR) té un llarg historial d'investigació sobre la pervivència dels clàssics grecollatins en la literatura catalana, principalment d'època moderna i també contemporània.

El 2023 ha complert 25 anys de la seva represa o segona època, durant els quals ha treballat com a grup de recerca de la UB (1999-2004), com a Grup de Recerca Consolidat de la Generalitat de Catalunya (2005-2008, 2014-2016, 2017-2020), i en projectes diversos impulsats pels seus membres. Actualment, està reconeguda, mitjançant conveni, per l'Institut d'Estudis Catalans i la Universitat de Barcelona com a Observatori de Recerca. Totes les seves activitats i publicacions es troben a la pàgina web de l'Aula: <www.ub.edu/acr>.

L'ACR ha commemorat el seu quart de segle d'existència mitjançant dos actes acadèmics: un simposi i una taula rodona, a més de dues exposicions.

El simposi «Les traduccions catalanes dels clàssics», organitzat en col·laboració amb La Casa dels Clàssics, es va celebrar els dies 9 i 10 de març de 2023, el primer dia a la Sala Nicolau d'Olwer de l'Institut d'Estudis Catalans i el segon a la Sala de professors del 5è pis de l'Edifici Josep Carner, a la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona.

La inauguració va anar a càrrec de Teresa Cabré, presidenta de l'Institut d'Estudis Catalans; Joan Guàrdia, rector de la Universitat de Barcelona; i Montserrat Jufresa, directora de l'Aula Carles Riba. Hi van intervenir: Josep Pujol (UAB), «Abans de la traducció: llegir els poetes llatins a les escoles catalanes medievals»; Marta Marfany (UPF), «Sèneca en català a l'Edat Mitjana: traduccions, comentaris i glosses, taules i florilegis»; Albert Tomàs (UAB), «“Los poetas prengueren lurs ficcions de la verdadera istòria”: la traducció catalana medieval de *La ciutat de Déu* de Sant Agustí amb el comentari de Thomas Waleys»; Gemma Pellissa (UB), «La traducció i el comentari de les *Metamorfosis* d'Ovidi per Francesc Alegre»; Raimon Sebastian (UB), «Traduir Pal·ladi en català: de l'Edat Mitjana als nostres dies»; Mireia Ferrando (UV), «Les traduccions bíbliques al català durant l'edat moderna»; Marco Antonio Coronel Ramos (UV), «La impremta valenciana i els clàssics».

El segon dia van intervenir: Roger Aluja (La Casa dels Clàssics), «Editar la Bernat Metge avui»; Carles Garriga (UB), «Algunes traduccions sofoclianes de Carles Riba»; Jaume Pòrtulas (UB), «Repensar-ho tot: Victor Bérard i les “segones versions” de Lluís Segalà i Carles Riba»; Eloi Creus (Universitat di Bologna), «L'Aristòfanes de Manuel Balasch i els problemes del bernat-metge»; Jordi Ginebra (URV), «La llengua de les traduccions de la Fundació Bernat Metge a la postguerra»; Xavier Espluga (UB), «El “Marcial” de Miquel Dolç: censura o autocensura?»; Raül Garrigasait (La Casa dels Clàssics), «Plató a la Bernat Metge: estils i interpretacions»; Noemí Moncunill (UB), «“Res d'humà no tinc per estrany”: les traduccions de Terenci de Pere i Joan Coromines»; Jaume Coll Mariné (UVic), «La relació entre Segimon Serrallonga i la Fundació Bernat Metge». La cloenda va anar a càrrec de Javier Velaza, degà de la Facultat de Filologia i Comunicació de la UB, i Josep Murgades, president de l'Aula Carles Riba. Es preveu la publicació de les ponències dins un volum de la col·lecció «Aula Carles Riba».

El dia 10 de maig, a la Sala de professors del 5è pis de l'Edifici Josep Carner (UB) va tenir lloc la taula rodona «El llegat clàssic i la literatura d'ara». Com que el principal objecte d'estudi de l'Aula Carles Riba són les obres literàries catalanes que palesen la influència de la cultura clàssica, es va convidar autors i autores que, en una mesura o una altra, s'han servit dels clàssics a l'hora d'escriure les respectives produccions literàries, amb la finalitat de debatre sobre el paper de l'Antiguitat grecoromana en la cultura actual. Hi van participar Adrià Targa, poeta, autor d'*Ícar*; Helena Tornero, dramaturga, autora de *Les suplicants*; Isabel M. Ortega Rion, poeta, autora de *Medusa*; Jordi Coca, narrador, autor de *La faula dels ocells grecs*; i Jordi Cornudella, poeta, autor d'*El germà de Catul*, que és qui va conduir la taula rodona. Abans d'iniciar-la, una de les directores de l'Aula Carles Riba, la Dra. Rosa Cabré, va glossar la història de l'Aula i la seva contribució al desenvolupament dels estudis literaris clàssics i catalans.

Entre el març i l'abril, d'altra banda, al pati de l'Institut d'Estudis Catalans es va fer l'exposició «La trajectòria de l'Aula Carles Riba», integrada per tots els llibres editats per l'Aula Carles Riba, i també els díptics i cartells dels simposis i les jornades que s'han organitzat en el marc de l'Aula.

I també es va fer, finalment, una exposició virtual sobre la trajectòria de l'Aula Carles Riba, organitzada pel Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació de la Universitat de Barcelona: <<https://crai.ub.edu/ca/coneix-el-crai/biblioteques/biblioteca-lletres/exposici%C3%B3-virtual-Aula-Carles-Riba>>.

Jordi MALÉ
Universitat de Lleida